

Teacher Opinions About Evaluation of 6th Grade English Lesson Curriculum in Primary Schools

Asım ARI*

Received: 09 May 2013

Accepted: 05 December 2013

ABSTRACT: The aim of this research is to determine the difficulties during the application of English lesson curriculum at 6th grades of primary schools. Being a qualitative research, this research was designed with single-case type of the case study. The study group consisted of 13 teachers working at 11 primary schools in Eskisehir centrum. Criterion sampling technique, one of the purposive sampling techniques, was used. The data was obtained by interview technique. Descriptive Analysis was used in analyzing the data. Data obtained by interview forms were coded, and particularly analyzed. Some important findings of the study are as follows: 6th grades syllabus' level is found to be above the level of the students; subjects of the syllabus are intensive, difficult and too much; there are some subjects not being associated with each other. Besides, the time is too limited to cover the subjects.

Keywords: Primary School English Curriculum, Foreign Language Teaching, Teaching English, Curriculum Development

Extended Abstract

Purpose and Significance: The aim of this research is to determine the difficulties during the application of English lesson curriculum at 6th grades of Primary schools. In Turkey, it is obvious that language teaching is not very successful despite all efforts. In language teaching issue, there are many problems. The evaluation of what kind of problems is felt with regards to language teaching in 6th grade English lesson is important to increase the success by overcoming these problems.

Methods: Being a qualitative research, this research was designed with single-case design of the case study. The study group consisted of 13 teachers working in the 11 primary schools in Eskisehir centrum. Criterion sampling technique, one of the purposive sampling techniques, was used. The data was obtained by interview technique. Descriptive Analysis was used in analyzing the data. Data obtained by interview forms were coded, and particularly analyzed.

Results: Teachers have signified that students' being shy and reluctant in speaking, their not taking part in activities, the difficulty of the content of the textbooks, students' not knowing the grammar structure in their mother-tongue, most of the students' being shy and reluctant, the grammar-based textbooks, students' being accustomed to conventional method are among the difficulties that are faced in language teaching.

* Assoc. Prof, Eskişehir Osmangazi University, Faculty of Education, Eskişehir, Turkey, ari@ogu.edu.tr

Discussion and Conclusions: In this study, teachers have proposed that objectives and subjects regarding 6th grade English curriculum should be made suitable to students' level. They have reflected that it is necessary to review the textbooks and to simplify the content. It has been emphasized that it is necessary to decrease the number of subjects and objectives; instead, to increase the speaking activities. Participants have emphasized the topics such as enhancing the subjects gradually, activity-based curriculum, taking English teachers' opinions while developing the curriculum, minimizing grammar subjects, and supplementary materials.

İlköğretim Altıncı Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Asım ARI*

Makale Gönderme Tarihi: 09 Mayıs 2013

Makale Kabul Tarihi: 05 Aralık 2013

ÖZET: Araştırmanın amacı, İlköğretim Altıncı Sınıf İngilizce Ders Programının uygulanmasında karşılaşılan güçlükleri belirlemektir. Nitel bir araştırma olan bu çalışma, durum çalışmasının tek durum yaklaşımı kullanılarak desenlenmiştir. Eskişehir il merkezinde yer alan 11 ilköğretim okulunda görevli öğretmenlerden görüşmeyi kabul eden 13 öğretmen araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Grubun oluşturulmasında amaçlı örneklem tekniklerinden ölçüt örnekleme tekniği kullanılmıştır. Bu çalışmada veriler, görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Görüşme formlarından elde edilen veriler kodlanarak ayrıntılı şekilde incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen bazı önemli bulgular ise şunlardır: Altıncı sınıf İngilizce dersi öğretim programı öğrenci seviyesinin üstünde bulunmuş; programdaki konuların yoğun, zor ve çok fazla olduğu, bir biri ile ilişkili olmayan konuların yer aldığı belirlenmiştir. Programda konular için ayrılan sürenin yetmediği ortaya çıkmıştır.

Anahtar sözcükler: İlköğretim İngilizce Programı, Yabancı Dil Öğretimi, İngilizce Öğretimi, Program Geliştirme.

Giriş

İlköğretim altıncı sınıf İngilizce dersi öğretim programı Talim Terbiye Kurulu Başkanlık Makamının 18.10.2005 tarih ve 11060 sayılı oluru ile kurulan Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanmış ve 2008-2009 öğretim yılından itibaren uygulanmasına karar verilmiştir (MEB, 2006a). 2006 yılında kabul edilen ilköğretim altıncı sınıf İngilizce dersi öğretim programı Avrupa Dil Pasaportu (ADP) çerçevesinde hazırlanmıştır. Dil pasaportu, öğrencinin bildiği Avrupa dillerini, bu dillerin düzeylerini ve dildeki yeterlilik düzeylerini gösteren belge olup, bu uygulama öğrencinin özerkliği, kendini değerlendirme, öğrenmeyi öğrenme ve kültürler arası deneyim gibi kavramları kapsamaktadır (Aktaran: Yörü, 2012).

Avrupa Dil Pasaportu'nun (DDP) pedagojik işlevleri, dil öğretimindeki çağdaş yaklaşım ve yöntemlerde vurgulanan öğrenmeyi öğrenme ve eleştirel düşünciyi geliştirme konularıyla örtüştüğünden programda yer almıştır. Bu programda yapısal (dilbilgisi yapıları), durumsal (iletişim ortamları), konu odaklı, kavramsal/işlevsel (Dilbilgisi Kuralları/Kavramlar+Yapılar ve Kullanım/Tutarlı Söylemde İşlevler), süreç/görev odaklı (öğrencinin gerçek dünyadaki dil problemleriyle ilgili görevler) ve beceri odaklı (dilsel ve akademik beceriler) yaklaşımlardan yararlanılmıştır. Bu şekilde karma tip program geliştirme modeli kullanıldığında, Avrupa Dil Pasaportu'nun programla kolayca bütünleşebileceği düşünülmüştür. Öğrencilerin ve öğretmenlerin aynı konuyu birden fazla çalışabilmelerini sağladığından bu program için sarmal içerik düzenleme modeli (cyclical format) tercih edilmiştir (MEB, 2006b).

Avrupa ülkelerinde yabancı dil öğretimi, Avrupa Konseyi Modern Diller Bölümünce belirlenen eğitim politikalarına göre yapılmaktadır. Ülkemiz, Avrupa'da ortak eğitim uygulamalarını öngören Socrates Projesine 24 Ocak 2000 tarihinde

* Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eskişehir, ari@ogu.edu.tr

253/2000/EC sayılı Avrupa Konseyi kararıyla katılmıştır. Bu nedenle, Avrupa ülkelerindeki yabancı dil öğretim uygulamaları ülkemizde de benimsenmiştir (Mirici, 2012). Diğer taraftan, bir ülkedeki yabancı dil öğretiminin bir başka ülkedekilerden hem nitelik hem nicelik bakımından ayrıldığını vurgulayan Demirel (1988) dil öğretiminde uygun yöntemlere ulaşabilmek için yalnızca başkalarınca yapılanların benimsenmesinin yeterli olmayacağı, bugüne değin Türkiye’de gerek Cumhuriyet öncesinde gerekse Cumhuriyet döneminde neler yapıldığının (dil öğretiminde özgeçmişin) dikkate alınması gerektiğini yıllar önce belirtmiştir.

Günümüz dil öğretiminde dikkatlerin “üründen” “süreç”e kaydığı son yaklaşımlara göre, gramer ağırlıklı bir dil eğitimi değil, okuma, yazma, dinleme, konuşma temelinde dil eğitimi sağlamaya yönelik çalışmalar yapılması beklenmektedir (Döngel, 2011). Bu amaçla Demirel (1988) yabancı dil öğretimini ilgilendiren tüm alanlarda yapılan ve yapılacak araştırma-geliştirme çalışmalarını örgütleyecek, ilgili kuruluşlara bilgi ve kaynak akışını düzenleyecek yabancı diller enstitüsü ya da merkezi kurulmasını önermiştir. Bu şekilde araştırma sonuçlarına dayalı olarak yabancı dil öğretiminde başarılı olabilmek için gerekli çalışmaların yapılması önem taşımaktadır.

Paker (2006) yabancı dil öğretimiyle ilgili ihtiyaç ve sorunları yeterli düzeyde ve sayıda öğretmen olmaması, materyal-donanım eksikliği ve öğrenci motivasyonun düşük olması olarak özetlemektedir. Etkin şekilde dil öğrenmeyi bilen nitelikli öğretmen kadrolarının yeterli düzeyde ve sayıda olmayışı bu sorunların en önemlisidir. Ayrıca karne notu yüksek birçok öğrencinin günlük hayatta İngilizceyi kullanarak iletişim kuramaması, hem öğrenci hem de program açısından bir tezat oluşturmaktadır (Paker, 2006). Haznedar (2010) ise mevcut programın; dilin dilbilgisel kurallarını öğretmek yerine, öğrenci odaklı olup, dil öğreniminin değerlendirmesinde sürece dayalı bir yaklaşımın benimsendiğini; yöntemsel açıdan dilin gramer kurallarının analizine dayalı bir yaklaşımdan çok, günlük yaşamda dili işlevsel olarak kullanabilmeyi gerçekleştiren öğretim tekniklerine yer verilmiş olduğunu belirtmiştir.

Yörü (2012) ise bunların aksine uygulanmakta olan İngilizce öğretim programının: öğrencilerin tahmin ve çıkarım yapma becerilerini kullanarak derse katılımlarını artırması; simülasyon ve dramatizasyon etkinliklerinin kullanılması; oyun, popüler şarkı, bilmece, bulmaca, fıkra gibi çeşitli etkinliklerin kullanılması; ikili çalışma ve grup çalışması yapılması; iyi tanımlanmış ve daha önce denenmiş etkinliklere yer verilmesi; öğrenci özerkliğini artıracak beceri geliştirme ve eleştirel düşünme çalışmalarına olanak sağlaması; öğretmen konuşma süresinin en aza indirgenmesi ve öğrenci konuşma süresinin artırılması gibi özellikler içermekte olduğunu öne sürmüştür.

Programın niteliğinin yanında programın başarılı bir şekilde uygulanabilmesi oldukça önem taşımaktadır. Demirel (1999) sınıf içi yabancı dil öğretim etkinliklerinin başarısını, büyük oranda temel alınan ilke ve yöntemlere bağlamış ve yabancı dil öğretimine ilişkin ana ilkeleri şu şekilde sıralamıştır; 1) dört temel beceriyi geliştirme, 2) öğretim etkinliklerini önceden planlama, 3) basitten karmaşığa somuttan soyuta doğru öğretme, 4) görsel ve işitsel araçları kullanma, 5) anadili gerekli durumlarda kullanma, 6) bir seferde bir tek yapıyı sunma, 7) verilen bilgilerin günlük yaşama

aktarılmasını sağlama, 8) öğrencilerin derse daha etkin katılımını sağlama, 9) bireysel farklılıkları dikkate alma, 10) öğrencileri güdüleme ve cesaretlendirme.

Can (2004), konu odaklı öğretme öğrenme ile masallar, hikayeler ve çeşitli anlatılar yoluyla yabancı dil öğretimini yapılandırmacı öğrenme kuramı çerçevesinde önerilebilecek uygulamalardan olduğuna dikkat çekmiştir. Çünkü; anlatılarda olayların yapısal ve zamansal ilişkileri, kişilerarası ilişkiler, kişilerin çevreleriyle ilişkileri ve dilin gerçek bağlamlarda kullanılması çok zengin olarak bulunur. Ayrıca, dilin öğrenilmesi için bütüncül bir yaklaşım verirler, zengin bir düşünsel ve hayali dünya sunarlar, yaratıcı dil kullanımı için örnek oluştururlar, birden çok açılardan değerlendirilebilecek olayları içerirler, her öğrenenin herhangi bir tarafıyla bireysel olarak ilgilenebileceği bir dünya sunarlar. Konu odaklı öğretimde ise, öğrenenler konularda tanıtılan kavramların birbiriyle olan ilişkilerini genel kavramlar çerçevesinde şemalar yoluyla simgeleştirebilirler, bu da öğrenenlerin kendi düşüncelerini de bu yönde şemalarla gösterebilmelerine yardımcı olur (Can 2004).

Karagöz (2008) ve Altınkamış (2009) dil öğretiminde içsel motivasyonun önemine dikkat çekmişlerdir. Küçük yaştaki pek çok dil öğrencisinin sınıf aktivitelerine katılmadaki isteksizliğinin asıl sebebi içsel güdülenme eksikliği olduğu ve bu nedenle de bir dili uygun bir şekilde öğrenmeye başlamaları için öğrencilerin karşılanması gereken en temel ihtiyaçlarından birisi olarak görülmüştür. Dolayısıyla öğretmenlerin sınıflarında öğrenci motivasyonunu artıracak yöntemler, teknikler ve yaklaşımlar kullanmak zorunda oldukları öne çıkmıştır (Karagöz, 2008; Altınkamış, 2009).

Kütük (2007) İngilizce öğrenenler için kelime öğrenme ve öğrenilen kelimeleri hatırlayıp yerinde kullanmada her zaman problem yaşandığına, dili etkin bir şekilde kullanmayı sağlayacak olan kelime dağarcığını geliştirmenin dil öğrenme sürecinde karşılaşılan en büyük sorunlardan biri olduğuna dikkat çekmiştir. Bu bağlamda öğrencilerin kelime öğrenme ve öğrenilen kelimeleri akılda tutma becerilerinin geliştirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Şaktanlı (2007) yaptığı çalışmada İngilizce dersinde kullanılan şarkıların müzik öğretmenin desteği ile öğretilmesinin öğrencilerin dersteki başarı, başarının kalıcılığı ve İngilizce dersine yönelik tutumlarında etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Can (2007) sözcük öğretiminde başarıyı artırmak için resim ve el-ışi uygulamalarını kullandığı çalışmada yapılan sınıf uygulamaları ile öğrencilerin sözcük öğrenmeleri arasındaki ilişkiye ışık tutacak bulgulara ulaşmıştır.

DynEd İngilizce Dil Eğitim Sisteminin ilköğretim öğrencilerinin İngilizce öğrenmelerini sağlayan bir araç olarak MEB tarafından kurulduğunu belirten Döngel (2011) bu sistemle ilgili analiz çalışması gerçekleştirmiştir. Çalışma sonunda, DynEd programı Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ders aracı olarak kullanılmasının tavsiye edilmesine rağmen bu yazılımın çeşitli nedenlerle okullarda ve derslerde yeterince kullanılmadığı görülmüştür. Kullanım seviyesinin daha üst düzeye çıkarılması için programın kullanılması konusundaki isteksizliğin araştırılıp sebeplerinin ortaya konularak etkili bir şekilde kullanılması için gerekli önlemlerin alınması gerektiğine dikkat çekilmiştir.

Paker (2006) karne notu en yüksek not olan 5 olmasına rağmen bir öğrencinin günlük hayatta İngilizceyi kullanarak iletişim kuramadığına, bu durumun da hem öğrenci hem de program açısından bir tezat oluşturduğuna dikkat çekmiştir. Paker bu durumun sebebini, sınıf içi uygulamaların genelde ders kitabına dayalı boşluk doldurma, cümle tamamlama, soru cevap, yerine koyma, fiili uygun zamana göre yerleştirme gibi günlük dilin kullanımından uzak mekanik alıştırmalar olarak uygulanması, ayrıca ödev ve sınavlarda da aynı teknikle sorular sorulmasına; bu şekilde alıştırmaların mekanikliğini çözümlen bir öğrencinin dili bilmemesine rağmen belirli bir ritme ve kurala bağlı olarak uygulamaları yapabilmesine ve başarılı olarak not almasına bağlamıştır.

Kaçar ve Zengin (2009) yabancı dil öğretimiyle ilgili yürütülen araştırmaların; öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye yönelik inançlarının bireysel özelliklerine göre farklılık gösterdiğini, hem önceki dil öğrenme deneyimlerinin hem de sahip oldukları kültürel geçmişin öğrencilerin dil öğrenme ile ilgili inançlarını şekillendirmede önemli bir rol oynadığını, dil öğrenmeye yönelik inançların da öğrenme sürecini ve başarıyı etkilediğini ortaya koyduğuna dikkat çekmişlerdir.

Şevik (2009) İngilizce sertifikası olan her öğretmenin İngilizceyi etkili bir şekilde öğretebileceğini düşünmenin bile tartışmaya açık bir konu olduğu durumda, ders saatini doldurmak için İngilizce derslerine giren farklı alan öğretmenlerinin ise başarılı olmalarının mümkün olamayacağına açık olduğuna ve bu durumda yabancı dil öğretiminde neden istendiği kadar başarılı olunamadığının da anlaşılabilir olduğuna vurgu yapmıştır.

Aktaş (2005) öğretmenlerin donanımı, öğrencilerin ilgisi, motivasyonu, dersin işlenişinde uygulanan yöntem, ders araç ve gereçleri, öğrenme ortamı gibi pek çok etkenin başarıyı önemli ölçüde etkilediğini belirtmiş, ancak asıl sorunun gerek ders kitaplarında gerekse bir ders sürecinde temel dil becerilerini de kapsayan iletişimsel yetinin kazandırılmasına ve geliştirilmesine yönelik uygulamalara, değişik stratejilere ve etkinliklere toplu olarak yeterince yer verilmemesinden kaynaklandığını dile getirmiştir.

Ülkemizde büyük emeklere rağmen yabancı dil öğretiminde çok fazla başarılı olamadığımız ortadadır. Yukarıda bahsedildiği gibi dil öğretiminde birçok sorunlar yaşandığı görülmektedir. Altıncı sınıf İngilizce dersinde dil öğretimi açısından ne gibi problemlerin yaşandığının tespiti araştırmacı tarafından ihtiyaç olarak görülmüş ve bu çalışma desenlenmiştir. Bu bağlamda araştırmacının amacı, İlköğretim Altıncı Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programının uygulanmasında karşılaşılan güçlükleri öğretmen görüşlerine göre belirlemektir. Bu amaca ulaşabilmek için programın temel öğelerine dayalı olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır.

1. Altıncı sınıf İngilizce öğretim programına ilişkin genel düşünceler nelerdir?
2. Altıncı sınıf İngilizce öğretim programında yer alan kazanımların ulaşılabilirliği konusunda düşünceler nelerdir?
3. Altıncı sınıf İngilizce öğretim programında yer alan etkinliklerin uygulanabilirliği konusunda düşünceler nelerdir?

4. Altıncı sınıf İngilizce öğretim programında öğrenme öğretme sürecinde kullanılan yöntem ve teknikler nelerdir? Bu kullanılan yöntem ve tekniklere ilişkin yaşanan zorluklar nelerdir?
5. Altıncı sınıf İngilizce öğretim programında ölçme değerlendirmeye ilişkin karşılaşılan zorluklar nelerdir?
6. Altıncı sınıf İngilizce öğretim programının daha işlevsel olabilmesi için öneriler nelerdir?
7. Altıncı sınıf İngilizce ders kitabına ilişkin genel düşünceler nelerdir?
8. Altıncı sınıf İngilizce ders kitabında yer alan okuma metinlerinin öğrenci seviyesine uygunluğu konusunda düşünceler nelerdir?
9. Altıncı sınıf İngilizce ders kitabını dil bilgisi yapıları, içerdiği kelimeler vb. bakımından düşünceler nelerdir?
10. Altıncı sınıf İngilizce çalışma kitabına ilişkin genel düşünceler nelerdir?

Yöntem

Araştırma Deseni

Nitel bir araştırma olan bu çalışma, durum çalışmasının tek durum yaklaşımı kullanılarak desenlenmiştir. Nitel araştırmalar, uygulamada karşılaşılan sorunları araştırma ve çözüm üretme, bireyin bir olguya ilişkin yaşantılarını, algılarını ve bunlara yüklediği anlamları ortaya çıkarma gibi amaçlarla yapılmaktadır. Durum çalışmaları ise nicel veya nitel yaklaşımla yapılabildiği gibi her iki yaklaşımda da amaç, belirli bir duruma ilişkin sonuçlar ortaya koymaktır. Nitel durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinliğine araştırılmasıdır. Durumlar birbirinden farklı olduğu için sonuçların genellenmesi söz konusu olmayıp, bir duruma ilişkin olarak elde edilen sonuçların benzer durumların anlaşılmasına yönelik örnekler ve deneyimler oluşturması beklenir (Bogdan ve Biklen, 1992; Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Çalışma Grubu

Eskişehir il merkezinde yer alan 11 ilköğretim okulunda görevli öğretmenlerden görüşmeyi kabul eden 13 öğretmen araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Grubun oluşturulmasında amaçlı örneklem tekniklerinden ölçüt örnekleme tekniği kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme yöntemindeki temel anlayış önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Burada sözü edilen ölçüt veya ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir ya da daha önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Araştırmadaki söz konusu ölçütler ise, öğretmenlerin en az son beş ay süresince 6. sınıf İngilizce dersine girmiş olması, aynı ders kitabını derslerinde kullanıyor olmasıdır. Eskişehir il merkezi için MEB'in verdiği UNIQUE Student's Book ve Work Book (Atlantik yayımları) ders kitabı ve çalışma kitabıdır. Araştırmacının altıncı sınıfa giden öğrencilerde İngilizce dersinde öğrenme güçlükleri yaşandığını gözlemesi, altıncı sınıf İngilizce öğretim programının çalışma

konusu olarak seçilmesinde etkili olmuştur. Aşağıda çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin özellikleri verilmiştir.

Tablo 1
Çalışma Grubu Öğretmenlerin Özellikleri

Öğretmen	Cinsiyet	Kıdem	Öğrenim durumu
Ö1	Kadın	4	Lisans (Fakülte)
Ö2	Kadın	10	Tezsiz Yüksek Lisans
Ö3	Erkek	5	Lisans (Fakülte)
Ö4	Kadın	6	Lisans (Fakülte)
Ö5	Kadın	5	Lisans (Fakülte)
Ö6	Erkek	3	Yüksek Lisans
Ö7	Erkek	3	Lisans (Fakülte)
Ö8	Kadın	3	Lisans (Fakülte)
Ö9	Kadın	6	Lisans (Fakülte)
Ö10	Kadın	3	Lisans (Fakülte)
Ö11	Kadın	9	Lisans (Fakülte)
Ö12	Erkek	8	Lisans (Fakülte)
Ö13	Erkek	4	Lisans (Fakülte)

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada veriler, görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmada cevabı aranılan sorular çerçevesinde ilgili kişilerden veri toplama şeklinde ifade edilen görüşme, belirli bir araştırma konusu veya bir soru hakkında derinlemesine bilgi sağlar (Büyüköztürk ve diğerleri, 2009). Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Görüşme formunda 10 madde yer almıştır. Sorular açık uçlu soru ve yarı yapılandırılmış görüşme formuna uygun şekilde tasarlanmıştır. Literatür taraması ve yapılan üç öğretmen ile ön görüşme sonucunda görüşme formunda yer alacak sorular belirlenmiştir. Veri toplama aracının kapsam geçerliliğinin sağlanması için görüşme formlarındaki sorular lisans eğitimi İngilizce Öğretmenliği olan iki program geliştirme uzmanı tarafından incelenmiştir. Uzman görüşlerinden yeterli dönüt sağlandığına kanaat oluştuğundan alınan görüşler dikkate alınarak görüşme formu yeniden düzenlenmiştir.

Öğretmenler ile görüşmeler Ocak 2012 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Görüşme yapılmadan önce öğretmenlerle ön görüşmeler yapılmış, çalışmanın amacı ve katkıları açıklanmıştır. Görüşme formu katılımcıya verilerek görüşme öncesinde soruları incelemesine fırsat verilmiştir. Görüşmede araştırmacı, görüşme formunda yer alan açık uçlu soruları katılımcılara sormuştur. Yanıtlar araştırmacı tarafından görüşme formuna

not tutma şeklinde yazılarak alınmıştır. Görüşme sonrasında bu notlar hemen düzenlenmiş, görüşülen kişilerle paylaşılmıştır. Eklemek istedikleri noktalar ile ilgili görüşleri alınmış, ekleme ve düzeltmeleri yapılmıştır. Sonunda da onayları alınmıştır. Araştırmacı, araştırmanın dış güvenilirliğini artırmak amacıyla görüşme sürecinde yapılanları ayrıntılı bir biçimde betimlemiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin daha önceden belirlenen temalara göre özetlendiği ve yorumlandığı betimsel analizde, görüşülen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara yer verilir. Betimsel analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Görüşme formlarından elde edilen veriler kodlanarak ayrıntılı şekilde incelenmiştir. Analize başlamadan önce temalar çalışmanın amacı ve görüşme soruları dikkate alınarak araştırmacı tarafından belirlenmiştir. Her soruya ilişkin katılımcıların verdikleri cevaplar bu temalara göre işlenmiş, listesi çıkarılmış, bulgular tanımlanmış ve yorumlanmıştır. Bulgular kısmında öğretmen isimleri açık olarak verilmemiş, Ö1, Ö2,...Ö13 kodları kullanılmıştır. Analiz sürecinde verilerin temalara dağıtımında başka bir araştırmacının da görüşüne başvurulmuştur. Çalışmalar arası tutarlılık hesaplaması için Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği güvenilirlik formülü [Güvenirlik = Görüş Birliği/(Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)] kullanılmış, Hesaplama sonucunda araştırmanın güvenilirliği %80'in üzerinde olduğu belirlenmiştir.

Araştırmada varılan temel sonuçlar araştırmaya katılan öğretmenlerle paylaşarak görüşleri alınmıştır. Bulgular bölümünde çalışmada elde edilen veriler sunulurken, önce bulguların tamamı yorum yapılmadan doğrudan verilmiş ve duruma ilişkin bilgiler ortaya konulduktan sonra yorumlama yoluna gidilmiştir. Çalışmanın yöntem bölümünde çalışmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracının oluşturulması, verilerin toplanması ve analizi ile ilgili ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir. Böylece analizin geçerliliği ve güvenilirliği sağlanmaya çalışılmıştır.

Bulgular

Çalışmadan elde edilen bulgular, araştırmanın alt amaçları doğrultusunda başlıklar halinde tematik olarak aşağıda verilmiştir.

Tablo 2

Öğretim Programına İlişkin Genel Görüşler Teması

Boyutlar	<i>f</i>
Öğrenci seviyesinin üstünde olması	5
Konular çok fazla olması	3
Bir biri ile ilişkili olmayan konuların yer alması	1
Programda yer alan konuların zor olması	3
Programda yer alan konuların yoğun olması	7
Konular için ayrılan sürenin yetmemesi	2
Konu tekrarının olması	2

Öğretmenler altıncı sınıf İngilizce öğretim programının öğrenci seviyesinin üstünde ve konuların zor olduğunu dile getirmişler ve programda yer alan konuların çok fazla ve yoğun olduğuna vurgu yapmışlardır. Katılımcılar konuların yoğun ve zor olmasının yanında programda konular için ayrılan sürenin yetmemesine ve konu tekrarının olduğuna dikkat çekmişlerdir. Ayrıca görüşmede programda bir biri ile ilişkili olmayan konuların yer aldığı belirtilmiştir. Öğretmenlerin bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

Ö1: Genel olarak bakıldığında program öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin üzerindedir.

Ö4: Programda yer alan konuların 6. sınıf öğrencileri için aşırı yoğun ve zor olduğunu düşünüyorum.

Ö5: Kesinlikle çok yoğun ve detaylı. Bu kadar gereksiz bilgi öğrenciyi dersten soğutmakta ve “asla öğrenemeyeceğim” diye düşündürmekte.

Ö9: 6. sınıf İngilizce programı 4. ve 5. sınıf programlarının tekrarını ve bunların devamı olan yeni konuları içermektedir. Yıl boyunca çok sayıda ünite ve alt başlık içermektedir. Öğrencilerin bunları keşfetmeleri için kitapta yeterince imkana yer verilmemektedir. Sınıf içerisinde süre olarak da bu mümkün değildir.

Tablo 3

Kazanımların Ulaşılabilirliğine İlişkin Görüşler Teması

Boyutlar	<i>f</i>
Kazanımların (sürenin yetersiz olması, kazanımların fazla olması, etkinliklerin uygun olmaması nedenlerinden dolayı) ulaşılabilirliğinin olanaklı olmaması	10
Kazanımların ulaşılabilirliğinin sınıflara göre değişmesi	3

Öğretmenler altıncı sınıf İngilizce öğretim programında yer alan kazanımların (sürenin yetersiz olması, kazanımların fazla olması, etkinliklerin uygun olmaması nedenlerinden dolayı) ulaşılabilirliğinin olanaklı olmadığını dile getirmişlerdir. Ayrıca öğretmenler programda yer alan kazanımların ulaşılabilirliğinin sınıflara göre değiştiğini, her okul ve sınıf için aynı düzeyde olmadığını belirtmişlerdir. Bu konudaki öğretmen görüşleri şunlardır:

Ö4: Bütün kazanımların ulaşılabilirliği mümkün değildir. Zaman bunun için yeterli değil, çünkü kazanımlar çok fazla.

Ö6: Program hedefe göre daha ağır, bu yüzden kazanımların büyük kısmını gerçekleştiremiyoruz. Ulaşılması imkansız.

Ö7: Ulaşılmaz değil ama zaman çok sınırlı. Zaman olmadığı için sıkıntı yaşıyoruz.

Ö9: Kazanımların uygun etkinliklerle kazandırılabilirliğini düşünüyorum ama kılavuz kitaplarda önerilen ve ders kitaplarında bulunan etkinliklerle ulaşılmalarının çok zor olacağı kanaatindeyim.

Ö11: Kazanımlar programdan bakıldığında kazandırılabilir nitelikte ama kitaplar kazanımlarla paralellik göstermiyor. Kazanım programda çok basit bir şekilde ele alınmış fakat kitapta onunla ilgili etkinliği çocuklar kendi başlarına anlayamıyor.

Tablo 4

Programında Yer alan Etkinliklere İlişkin Görüşler Teması

Boyutlar	<i>f</i>
Etkinliklerin sıkıcı olması	3
Etkinliklerin özgün olmaması	1
Etkinliklerin öğrenci seviyesinin üstünde olması	6
Etkinliklerin yoğun olması	1
Etkinliklerin uzun sürmesi	1
Etkinliklerin zor olması	2

Öğretmenler altıncı sınıf İngilizce öğretim programında yer alan etkinliklerin öğrenciler için sıkıcı olduğunu, özgün olmadığını ve uygulamasının uzun sürdüğünü dile getirmişlerdir. Görüşmede etkinliklerin öğrenci seviyesinin üstünde, yoğun ve zor olduğu öğretmenlerce vurgulanmıştır. Öğretmenlerin bu konudaki görüşleri aşağıdaki gibidir:

Ö3: Kişisel olarak bu kitaptaki etkinlikler kesinlikle özgün değil. Sadece öylesine konulmuş bir grup etkinlik gibi duruyor. Ayrıca bu etkinlikler Türkçeden birebir çevrilmiş gibi. Kesinlikle orijinal değil. Hatta bu durumu çoğu öğrenci bile dile getiriyor.

Ö5: Kitapta yer alan etkinlikler çok ileri seviyede. 6. sınıf öğrencisinin yapması çok güç.

Ö10: Etkinlikleri kısmen uygulayabiliyorum. Gramer ağırlıklı olmasına rağmen müfredat, etkinlikler daha bağımsız ve öğrencilerin hayal dünyasının üzerinde, çok ütöpik buluyorum.

Ö13: Kitapta yer alan etkinlikler ilgi çekici olmadığından uygulanması zor.

Tablo 5

Öğrenme-Öğretme Sürecinde Kullandıkları Yöntem Teknikler Teması

Boyutlar	<i>f</i>	Boyutlar	<i>f</i>	Boyutlar	<i>f</i>
Tüm yöntemler	1	Sunuş yoluyla öğretim	2	Memorizing	1
Karma yöntemler	1	Şarkılarla öğretim	1	Düz Anlatım	1
Grup çalışmaları	1	Soru-cevap tekniği	2	Drama	1
Eşli çalışmalar	1	Direct method	1	Audiolingual	1
Task-temelli etkinlikler	1	Communication Approach	1	CLT	1
Problem temelli öğrenme	1	Acting (Rol yapma)	2	Natural Approach	1
Kelime bazlı öğrenme	1	Repetition	1		
Grammar-Translation	5	Narration	1		

Görüşmede altıncı sınıf İngilizce öğretim programında öğrenme öğretme sürecinde kullanılan yöntem ve tekniklerle ilgili olarak en fazla Grammar-Translation Method olduğu görülmüştür. Bunların dışında kullanıldığı belirtilen diğer yöntem ve teknikler; Sunuş, soru cevap, rol oynama, integrated methods, eşli çalışmalar, task-temelli etkinlikler, problem temelli öğrenme, kelime bazlı öğrenme, şarkılarla İngilizce öğretimi, communication approach, repetition, narration, memorizing, drama, audiolingual, CLT, natural approach ve düz anlatımdır. Ayrıca tüm yöntemleri kullandığını dile getiren katılımcı da olmuştur. Öğretmenlerin bu konudaki görüşleri aşağıdaki gibidir:

Ö6: Kitap yapılandırmacı yaklaşım tarzında yazılmış, ancak, bence tüm parçalar ve kitap grammar-translation method'a uygun yazılmış. Yani geleneksel yöntemler kullanılıyor hala.

Ö7: Sunuş yoluyla öğretim ve grammar-translation method ağırlıklı. Yeni yaklaşımlara uygun sadece şarkılarla İngilizce öğretim yöntemini kullanıyorum.

Ö9: Direct method, Communication Approach, Question Answer, Acting, Repetition, Narration, Memorizing gibi yöntem ve teknikler kullanıyorum.

Ö12: Programı Drama, role play, diyaloglar vb. ile yani daha çok konuşarak öğrencileri öğrenme sürecinin içine çekerek iletişim temelli yaklaşıma dayalı yöntem ve tekniklerle uygulamaya çalışıyorum.

Ö13: Çoğunlukla “Audiolingual, CLT ve Natural Approach” kullanıyorum.

Tablo 6

Yöntem ve Tekniklerin Uygulanmasında Karşılaşılan Zorluklar Teması

Boyutlar	f
Öğrencilerin konuşmada isteksiz ve utangaç olması	2
Materyalin bulunmaması	1
Öğrencilerin geleneksel yönteme alışkın olması	1
Öğrencilerin etkinliklere katılmaması	2
Ders kitabının içeriğinin zor olması	4
Ders kitabın gramer ağırlıklı olması	2
Öğrencinin ana dilindeki gramer yapmayı bilmemesi	1

Öğrenme öğretme yöntem ve tekniklerin kullanılmasında karşılaşılan güçlüklerle ilgili olarak öğretmenler öğrencilerin konuşmada isteksiz ve utangaç olduğunu, etkinliklere katılmadıklarını ve okulda yeterli materyal olmadığını dile getirmişlerdir. Katılımcılar öğretme yöntem ve tekniklerin kullanılmasında karşılaşılan güçlüklerle ilgili olarak öğrencilerin kendi ana dilindeki gramer yapısını bilmemesini ve ders kitabının içeriğinin zor, gramer ve diyalog ağırlıklı olmasını da göstermişlerdir. Bu konudaki öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

Ö2: En çok sorun yaşadığım “listening ve speaking”. Listening çünkü okulda yeterli materyal yok, speaking çünkü öğrencilerin çoğu utangaç ve isteksiz.

Ö5: En önemli zorluk bu haddinden zor kitabı işlemek zorunda kalmak. Öğrencilerin aktiviteleri kendi başlarına anlamaları mümkün değil. Bu sebepten her adımda aşırı detaylı bilgi vermek gerekiyor.

Ö10: Yapılandırmacı yaklaşımın hiçbir etkisini 6. sınıf programında görmedim. 6. sınıf ne kadar ağırsa, 7.-8. sınıf o kadar basit ve gereksiz. Sınava sanki 6. sınıfın sonunda girilecek gibi tüm programı diyaloglarla donatmışlar.

Ö13: Kitabın içeriği modern dil öğretim tekniklerini uygulamaya engel teşkil ediyor.

Tablo 7

Ölçme-Değerlendirmeye İlişkin Karşılaştıkları Zorluklara İlişkin Görüşler Teması

Boyutlar	f
Öğrencilerin fonksiyon ve durum yorumlamada yetersiz olması	1
Proje ve performans görevlerinin zaman alması	1
Öğrencilerin yazılı sınavlarda yönergeleri anlamaması	1
Çok fazla konuya dayalı ölçme-değerlendirmenin yapılması	2
Speaking ve Listening ile ilgili ölçme-değerlendirme yapılmasının olanaklı olmaması	2
Zamanın olmaması	1
Öğrencilerin düşük not alması	2
Sorun yaşanmaması	2
Konuların ağır olması	2
Konuların çok fazla olması	1

Ölçme değerlendirilmede karşılaşılan güçlüklerle ilgili olarak öğretmenler konuya dayalı ölçme değerlendirilmenin yapıldığını, Speaking ve Listening ile ilgili ölçme-değerlendirilmenin yapılmasının olanaklı olmadığını dile getirmişlerdir. Öğrencilerin düşük not alması, konuların fazla ve ağır olması ölçme değerlendirilme karşılaştıkları diğer güçlükler arasında gösterilmiştir. Ayrıca karşılaşılan güçlükler arasında, proje ve performans görevlerinin zaman alması, öğrencilerin yazılı sınavlarda yer alan yönergeleri anlamadığı, öğrencilerin durum yorumlamada yetersiz olması, yeterli zaman ve kaynak olmadığı da belirtilmiştir. Ölçme değerlendirilmede hiç sorun yaşanmadığını belirten öğretmenler de olmuştur. Bu konudaki öğrenmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

Ö3: Proje ve performans görevlerinin puanlanması ve bu görevler için dönüt verilmesi çok ağır bir iş yükü getirmektedir.

Ö4: Yazılı sınavlarda çocuklar yönergeleri anlamakta güçlük çekiyorlar. Ayrıca konuşma ve dinleme becerilerine yönelik ölçme değerlendirilme yapmak mümkün olmuyor. Bunun için zaman ve yeterince kaynak yok.

Ö9: Çok sayıda bulunan dilbilgisi yapılarının aynı anda ölçülmeye çalışılması bizi ve öğrencileri zor durumda bırakmaktadır. Öğrenci kısa zamanda bu yapıları hem edinebilmek ve onları kullanmak, transfer etmek zorunda kalmaktadır. Speaking ve listening ile ilgili yeterli derece ölçme yapabilme imkanımız olmadığından değerlendirilme ve iyileştirme çalışmalarını da yapamamaktayız

Ö11: İçerik fazla olduğu için bazen hangi konuya ne kadar ağırlık vereceğimi bilmiyorum herhangi bir konuyu çıkarmakta pek mümkün değil çünkü hepsi temel konular. 6. Sınıfta öğrenci başarısı düşüyor çünkü onlar içinde bu kadar konuya çalışmak zor.

Tablo 8

İngilizce Öğretim Programının Daha İşlevsel Olması İçin Öneriler Teması

Boyutlar	f
Konuların kademeli olarak yoğunlaşması	1
Konuşma etkinlikleri fazla olmalı	3
Konu sayısı az olmalı	1
Ders kitabı ile kılavuz kitabının paralel olmalı	1
Kazanım sayısı az olmalı	2
Kitapların içeriği sadeleşmeli	3
Kazanımlar, konular öğrenci seviyesine uygun olmalı	3
Metinlerin daha eğlenceli olmalı	1
5. ve 6. sınıf kitaplarının paralel olmalı	1
Grammer konuları az olmalı	3
Etkinlik temelli olmalı	3
Kitaplar gözden geçirilmeli	3
Ek materyaller olmalı	1
İngilizce öğretmenlerinin görüşleri olmalı	1

Öğretmenler altıncı sınıf İngilizce öğretim programına ilişkin olarak kazanımların ve konuların öğrenci seviyesine uygun hale getirilmesini, kitapların içeriğinin sadeleştirilmesini, kitapların gözden geçirilmesini, konuşma etkinliklerinin fazla olması gerektiğini, kazanım ve konu sayısının daha az olmasını, konuların kademeli olarak yoğunlaşmasını, gramer konuları az olmasını, ek materyaller olmasını, program geliştirilirken İngilizce öğretmenlerinin görüşlerinin alınmasını önermişlerdir. Öğretmenlerin bu konudaki görüşleri aşağıdaki gibidir:

Ö: Konular azaltılmalı, kitap daha az yoğun olmalıdır. Ya da benzer konular bir arada toplanmalıdır. Daha fazla konuşma etkinlikleri konulmalıdır.

Ö4: Programdaki kazanımlar azaltılmalı. Etkinliklerin azaltılması ve dinleme ve konuşma becerilerine yönelik etkinliklerin daha işlevsel hale getirilmeli. Dinleme metinlerinin daha orijinal olabilmesi için bağlama uygun hale getirilmeli. Ders kitabı ve çalışma kitaplarının birbirine paralel olmalı. Ülke genelinde ders kitapların birlik olmalı, farklı yayınevleri olmamalı.

Ö7: Kesinlikle konular, gramer yükü hafifletilmelidir. Gramerden çok pratik ve konuşma ağırlıklı bir program olmalı. Program sözde öyle ama uygulamada değil.

Ö13: Kazanımların gerçekleşebilmesi için içeriğin hafifletilmesi ve konuların modern dil öğretim tekniklerinin uygulanabileceği aktivitelerle sunulması gerekmektedir.

Tablo 9

İngilizce Ders Kitabına İlişkin Görüşler Teması

Boyutlar	<i>f</i>
Ders kitabı ilgi çekici değil	5
Ders kitabı yeniden düzenlenmeli	1
Kalitesiz	3
İçerik olarak yoğun	3
Konu sayısı fazla	3
Kitap öğrenci seviyesine uygun değil	5

Öğretmenler altıncı sınıf İngilizce ders kitabının öğrenci seviyesine uygun olmadığını, içerik olarak yoğun ve konu sayısının fazla olduğunu, kalitesiz olduğu, yeniden düzenlenmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bu konudaki görüşleri aşağıdaki gibidir:

Ö3: Öğretmen olarak beni bile sıkıyor. Bir de öğrencileri düşünün.

Ö5: Seviyenin çok üstünde, etkinlikler çok yoğun. Aşırı detaylı metinler, gereksiz kelimeler... sanki öğrenciler dersimizden nefret etsin, bir şey öğrenmesin diye kasıtlı olarak verilmiş gibi. Sonra da öğretmenlere kusur buluyorlar.

Ö8: Çok ağır ve yoğun bir kitap. Konular azaltılmalı. Yapılar olması gerektiği gibi bir birini takip etsin, bir önceki üniteye konular diğerinde yok, birbirinden bağımsız üniteler topluluğu. Halbuki İngilizce temelden yükselen inşa sürecidir.

Ö9: İlgi çekici tema ve metinlerden uzak, görsellik alanında ise mutlaka geliştirilmesi gereken bir kitaptır.

Tablo 10

Ders Kitabındaki Metinlere İlişkin Görüşler Teması

Boyutlar	<i>f</i>
Metinde bilinmeyen kelime ve yapıların olması	3
Metinlerin uzun olması	4
Metinlerin öğrenci seviyesine uygun olmaması	11
Metinler sıkıcı	1

Öğretmenler İngilizce ders kitabında yer alan okuma metinlerinin öğrenci seviyesine uygun olmadığını, okuma metinlerinin uzun ve sıkıcı olduğunu dile getirmişlerdir. Ayrıca ders kitabında yer alan okuma metinlerinde bilinmeyen kelime ve yapıların olduğuna vurgu yapan öğretmenler olmuştur. Bu konudaki öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

Ö5: Uygunluk diye bir durum söz konusu değil. Sanki hazırlık sınıfı kitabı seviyesinde. Metinler Türkçe olsa bile, bu yaştaki bir çocuğa göre çok yoğun.

Ö6: Uygun değil. Çok ağır metinler, çocukların psikolojik ve zihinsel olgunluğunun ötesinde.

Ö9: Okuma metinlerinin tarzları öğrencilerimizin günlük hayatta karşılaştıkları metinlerden farklıdır. Metinlerin seviyesi ise içerdiği dilbilgisi yapıları ve bilinmeyen kelimeler sebebiyle öğrencilerimize uygun değildir.

Ö12: Bence hem içinde geçen kelimeler hem de dilbilgisi yönünden öğrencilerin seviyelerinin çok üstünde.

Tablo 11

Ders Kitabının Dil Bilgisi Yapıları, İçerdiği Kelimeler vb. İlişkin Görüşler Teması

Boyutlar	f
Metinde bilinmeyen kelime ve yapıların olması	3
Kitap içeriğinin zor olması	4
Güncel olmayan kelimelerin olması	1
Kelimelerin öğrenci seviyesine uygun olmaması	8
Kelimeye ilişkin etkinliğin olmaması	1
Aynı ünite de farklı dilbilgisi konularının bulunması	2

Öğretmenler İngilizce ders kitabındaki metinlerde bilinmeyen kelime ve yapıların olduğunu, öğrencilere kelime kazandırmaya ilişkin etkinliğin olmadığını dile getirmişlerdir. Ayrıca katılımcılar İngilizce hem dil bilgisi yapılarının ve kelimelerin zor olduğuna hem de kelimelerin öğrenci seviyesine uygun olmadığına ve ders kitabında güncel olmayan kelimelerin olduğuna dikkat çekmişlerdir. Öğretmenler aynı ünite de farklı dilbilgisi konularının bulunmasını öğrencilere öğretilebilirlik açısından olumlu bulmamışlardır. Bu konudaki öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

Ö3: Kelimeler kesinlikle saçma, zorlama, günlük kullanıma uygun kelimeler değil. “tea lady” kelimesi var meslek tanıtma bölümünde. Eminim bu kelime BritishNational Corpus’da bile yoktur.

Ö9: Bilinmeyen kelime sayısı fazla. Kitap içerisinde çok fazla dilbilgisi yapısı bulunmaktadır. Kelimelerin öğrenci seviyesine uygunluğu da bulunmamaktadır.

Ö12: Dilbilgisi yapıları ve kelimeler öğrencileri bayağı zorluyor ve bir süre sonra kendileri öğretmen yardımı olmaksızın bir şey yapamadıkları için motivasyonları yok oluyor.

Ö13: Her yönüyle fazla bir kitap. Çok şey öğretmeye çalışırken hiçbir şey öğretmiyor.

Tablo 12

İngilizce Çalışma Kitabı İçeriğine İlişkin Görüşler Teması

Boyutlar	<i>f</i>
Etkinliklerin yoğun olması	1
Çalışma Kitabının öğrenci seviyesine uygun olmaması	5
Zor olması	6
Ders kitabıyla uyumlu olmaması	5

Öğretmenler İngilizce çalışma kitabını ders kitabıyla uyumlu olmadığını söylemişlerdir. Ayrıca katılımcılar çalışma kitabının öğrenci seviyesine uygun olmadığını, zor olduğunu ve çalışma kitabında yer alan etkinliklerin yoğun olduğunu dile getirmişlerdir. Bu konudaki öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

Ö1: Neredeyse ders kitabı gibi, sınıfta, ders içinde işlenebilecek konu ve etkinlik yoğunluğu olan bir kitaptır. Öğrencilerin kendi başlarına yapabilecekleri uygunlukta değildir.

Ö2: Çalışma kitabının bazı bölümleri ders kitabıyla uyumlu değil: diğer üniteye ait (bir sonraki ünite) konu önceki üniteye veriliyor.

Ö8: Çalışma kitabı ders kitabı ile paralel değil. Sanki başka bir kitap gibi geliyor öğrencilere. Kitaba dayalı etkinlikler onda olsun diye bekliyoruz ama yok.

Ö13: Çalışma kitaplarındaki aktiviteler öğrencileri zorlayıcı niteliktedir. Bu kitapların oyun vb. alıştırmalarla ders kitabını desteklemesi gerekmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Öğretmenler altıncı sınıf İngilizce öğretim programının öğrenci seviyesinin üstünde olduğunu dile getirmiş ve programdaki konularla ilgili olarak da, konuların yoğun, zor ve çok fazla olduğunu, birbiri ile ilişkili olmayan konuların yer aldığını belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcılar programda konu tekrarlarının olduğunu ve konular için ayrılan sürenin yetmediğini belirtmişlerdir. Şevik (2009) öğrencilerin 4 ve 5. sınıflardan yetersiz dil altyapısıyla gelmesinin altıncı sınıftaki dil öğrenme sürecini ve başarısını etkilediğine dikkat çekmektedir. Parker (2006) karne notu en yüksek not olan 5 olmasına rağmen bir öğrenci günlük hayatta İngilizceyi kullanarak iletişim kurmadığını, bu durumun da hem öğrenci hem de program açısından bir tezat oluşturduğunu belirtmektedir. Kaçar ve Zengin de (2009) dil öğrenimindeki öncelikli ve gerçekçi hedefin konuşma olduğu konusunda bir fikir birliği içinde olduğuna dikkat çekmektedir. Dili kullanma becerisinin gelişebilmesi için öğrencilerin görsel ve işitsel olarak yabancı dilin konuşulduğu ortamlarla karşı karşıya kalmasının son derece önemli olduğunu vurgulayan Parker (2006) mevcut uygulamada ise öğretmenlerin ders kitabı ve tahta ile İngilizce öğretmeye çalıştığını belirtmiştir. Ancak, İngilizce öğretim programında ise asıl amacın öğrencilerin ve öğretmenlerin her zaman İngilizce konuştukları bir sınıfa sahip olmak olarak gösterilmektedir (MEB 2006).

Öğretmenler altıncı sınıf İngilizce öğretim programında yer alan kazanımların (sürenin yetersiz olması, kazanımların fazla olması, etkinliklerin uygun olmaması nedenlerinden dolayı) ulaşılabilirliğinin olanaklı olmadığını dile getirmişlerdir. Ayrıca katılımcılar programda yer alan kazanımların ulaşılabilirliğinin sınıflara göre değiştiğini, her okul ve sınıf için aynı düzeyde olmadığını belirtmişlerdir. Bununla ilgili olarak daha özerk öğretmen ve öğrenci anlayışının benimsenmesinin uygun olacağını belirten Karakaya'ya (2007) göre öğretmen, öğrencisine göre faydalı gördüğü ders modelleri geliştirebilme ve uygulayabilme imkânına sahip olmalıdır.

Öğretmenler altıncı sınıf İngilizce öğretim programında yer alan etkinliklerin zor, yoğun, öğrenci seviyesinin üstünde, öğrenciler için sıkıcı olduğunu, özgün olmadığını ve uygulamasının uzun sürdüğünü belirtmişlerdir. Karagöl (2008) küçük yaştaki pek çok dil öğrencisinin sınıf aktivitelerine katılmaktaki isteksizliğinin asıl sebebi olarak içsel güdülenme eksikliğini göstermekte, öğrencilerin güdülenmesini dil öğrenmeye başlamaları için karşılanması gereken en temel ihtiyaçlardan biri olduğunu belirtmektedir. Güdülenmenin her zaman eğitimin ve dil öğretiminin merkezinde bulunduğunu belirten Altınkamış'da (2009) güdülenme eksikliğini öğretmenlerin sınıflarında karşılaştıkları en büyük problemlerden biri olduğunu dile getirmektedir. Öğrencilerdeki motivasyon eksikliğini önemli sorunlardan biri olarak gören Paker (2006) sınıf içi uygulamaların genellikle ders kitabına dayalı boşluk doldurma, cümle tamamlama, soru-cevap, yerine koyma, fiili uygun zamana göre yerleştirme gibi günlük dilin kullanımından uzak mekanik alıştırmalar olduğunu belirtmiştir. Mevcut uygulamaları aksine, İngilizce öğretim programında çocukların dili işlevsel ve iletişimsel yönü ile öğrenmek istediklerine dikkat çekilerek, dilin doğru olarak modellenmesi ve çocuğa pratik yapmak için bol bol fırsatlar verilmesi gerektiği vurgulandığı görülmektedir (MEB 2006).

Bu çalışmada öğretmenlerin altıncı sınıf İngilizce dersi öğrenme öğretme sürecinde daha çok Grammer-Translation Method tekniğini kullandıkları görülmüştür. Görüşmede sunuş yoluyla öğretim, soru-cevap, Acting (Rol yapma) yöntemlerini kullandığını belirten öğretmenler de olmuştur. Bunların dışında kullanıldığı belirtilen diğer yöntem ve teknikler ise; integrated methods, eşli çalışmalar, task-temelli etkinlikler, problem temelli öğrenme, kelime bazlı öğrenme, şarkılarla İngilizce öğretimi, communication approach, repetition, narration, memorizing, drama, audiolingual, natural approach ve düz anlatımdır. Ayrıca tüm yöntemleri kullanıldığını dile getiren katılımcılar da olmuştur. Haznedar'ın (2010) yaptığı çalışmada da öğretmenlerin iletişime ve dili kullanmaya dayalı yöntemler konusunda bilgi sahibi oldukları, sınıf-içi uygulamada hala geleneksel dil öğretim yöntemlerinin ve tekniklerinin büyük ölçüde ağırlığını koruduğu görülmüştür. Öğretmenlerin sınıflarında öğrenci güdülenmesini artıracak yeni yöntem, teknik ve yaklaşımlar kullanmak zorunda olduğunu belirten Altınkamış (2009) son yıllarda en popüler ve en yeni yöntemlerden biri olarak Dil ve İçerik Bütünleşik Öğrenmeyi göstermektedir.

Öğrenme öğretme yöntem ve tekniklerin kullanılmasında karşılaşılan güçlüklerle ilgili olarak öğretmenler, öğrencilerin konuşmada isteksiz ve utangaç olduğunu dile

getirmişlerdir. Ayrıca katılımcılar öğretme yöntem ve tekniklerin kullanılmasında karşılaşılan güçlükler arasında; öğrencilerin etkinliklere katılmamasını, ders kitabının içeriğinin zor olmasını, öğrencilerin kendi ana dilindeki dilbilgisi yapılarını bilmemesini, öğrencilerin çoğunun utangaç ve isteksiz olmasını, ders kitabının gramer ağırlıklı olmasını, öğrencilerin geleneksel yöntemle alışkın olmasını da göstermişlerdir. Paker (2006) ise çalışmasında İngilizce öğretiminde karşılaşılan belli başlı sorunlar arasında, çağdaş dil öğretim yöntemlerini iyi bilen nitelikli öğretmen sayısının yetersizliğini, okulların fiziki donanım ve materyallerinin eksik oluşunu, öğrencilerin çoğunluğunun İngilizce öğrenmeye karşı motivasyon eksikliğini göstermiştir. Aktaş'a (2005) göre ise asıl sorun gerek ders kitaplarında gerekse bir ders sürecinde temel dil becerilerini de kapsayan iletişimsel yetinin kazandırılmasına ve geliştirilmesine yönelik uygulamalara, değişik stratejilere ve etkinliklere toplu olarak yeterince yer verilmemesinden kaynaklanmaktadır. Zaten İngilizce öğretim programında da çocuğun dili kullanırken kendini rahat hissedebilmesi için sınıf ortamının destekleyici ve güdüleyici olması gerektiği belirtilmektedir (MEB, 2006b).

Öğretmenler ölçme değerlendirmede karşılaştıkları güçlükleri; öğrencilerin yazılı sınavlarda yer alan yönergeleri anlamaması; öğrencilerin fonksiyon ve durum yorumlamada yetersiz olması; çok fazla konuya dayalı ölçme değerlendirmenin yapılması; konuların çok fazla olması; proje ve performans görevlerinin zaman alması; konuların ağır olması; yeterli zaman ve kaynak olmaması; öğrencilerin düşük not alması şeklinde sıralamışlardır. Şevik ise (2005) etkili öğrenmenin farklı soru tiplerinin ayrı ayrı değil, birlikte kullanıldıkları zaman meydana geldiğine dikkat çekmiş ve öğretmenlerin soruların iletişim ve öğrenme üzerindeki etkilerinden haberdar olmasını ve soruları ve soru sorma davranışlarını geliştirecek yeni yollar aramalarını önermiştir. Karakaya (2007) derslerin proje esaslı öğrenci sunuları ve problem esaslı sınıf içi tartışmalar gibi çeşitli şekillerde dersler işlendiğinde öğrenci başarısının daha kolay ölçülebileceğini söylemektedir.

İngilizce ders kitabının kalitesiz, içerik olarak yoğun, konu sayısının fazla olduğunu belirten öğretmenler, kitapların öğrenci seviyesine uygun olmayıp ilgi çekici de olmadığına, öğrencilerin yönergeleri anlamadıklarına dikkat çekmişler ve ders kitabının yeniden düzenlenmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Öğretmenler İngilizce ders kitabında yer alan okuma metinlerinin ise öğrenci seviyesine uygun olmadığını, çok uzun ve sıkıcı olduğunu söylemişler, metinlerde bilinmeyen kelime ve yapıların olduğuna dikkat çekmişlerdir. Öğretmenler, İngilizce ders kitabındaki metinlerde bilinmeyen kelime ve yapıların olduğunu, kitapta geçen kelimelerin öğrenci seviyesine uygun olmadığını söylemişlerdir. Ayrıca çalışmada, ders kitabı içeriğinin zor olduğu ve güncel olmayan kelimeler içerdiği vurgulanmış, öğrencilere kelime kazandırmaya ilişkin etkinliklerin kitapta olmamasına dikkat çekilmiş, aynı üniteye farklı dilbilgisi konularının bulunması öğrencilere öğretilbilirlik açısından olumlu bulunmamıştır. Bu durumda ders kitaplarının öğrenciler için çok kullanışlı olmadığı anlaşılmaktadır. Şevik (2007) okutulan ders kitaplarında komutların yanına parantez içerisinde Türkçe açıklamalarının en azından ilk başlarda yazılmasını önermektedir. Böylece yabancı dile

yeni başlayan bir öğrenci, evde ders çalışırken ne zaman ne yapması gerektiğini daha iyi anlayacak ve zamanını daha etkili bir şekilde geçirmiş olacaktır.

Öğretmenler İngilizce çalışma kitabını ders kitabıyla uyumlu olmadığını söylemişler ve çalışma kitabının öğrenci seviyesine uygun olmadığına, yönergeleri anlamadıklarına dikkat çekmişlerdir. Öğretmenler İngilizce çalışma kitaplarının zor olduklarına vurgu yapılmışlar ve çalışma kitabında yer alan etkinliklerin yoğun olduğunu dile getirmişlerdir.

Çalışmada öğretmenler altıncı sınıf İngilizce öğretim programına ilişkin olarak kazanımların ve konuların öğrenci seviyesine uygun hale getirilmesini önermişlerdir. Öğretmenler kitapların gözden geçirilmesinin ve içeriğinin sadeleştirilmesinin gerekli olduğunu dile getirmişlerdir. Konu ve kazanım sayısının daha az olması ile birlikte konuşma etkinliklerinin fazla olması gerektiği vurgulanmıştır. Katılımcılar konuların kademeli olarak yoğunlaşması, programın etkinlik temelli olması, program geliştirilirken İngilizce öğretmenlerinin görüşlerinin alınması, gramer konularının azaltılması, ek materyaller olması gibi konulara da dikkat çekmişlerdir.

Kaynakça

- Aktaş, T. (2005). Yabancı Dil Öğretiminde İletişimsel Yeti. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1/1, 89-100.
- Altınkamış, T. (2009). A Case Study on the Relation Between Content and Language Integrated Learning (CLIL) and Motivation in Language Learning. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Bogdan, R. C., & Biklen, S. K. (1992). *Qualitative Research for Education: An Introduction to Theory and Methods*. USA: Allyn and Bacon.
- Büyüköztürk, Ş.; Kılıç Çakmak, E.; Akgün, Ö. E.; Karadeniz, Ş. Ve Demirel, F. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Can, E. (2007). *Art and Craft Activities in Vocabulary Teaching: A Case Study with the 5th Grade Students at a State primary School*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Can, T. (2004). *Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretmenlerinin Yetiştirilmesinde Kuram ve Uygulama Boyutuyla Oluşturmacı Yaklaşım*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirel, Ö. (1999). *İlköğretim Okullarında Yabancı Dil Öğretimi*. İstanbul: MEB Yayınları.
- Demirel Ö. (1988). *Dünden Bu Güne Türkiye’de Yabancı Dil*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Döngel, A. (2011). *Dyned; Bilgisayar Destekli İngilizce Programının İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarına Uygunluğu Yönünden İçerik Analizi* (5. Sınıf Örneği). 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, 27-29 April, 2011 Antalya, 1128-1148.

- Er, K. O. (2006). Yabancı Dil Öğretim Programlarında Kültürün Etkileri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39/1, 1-14.
- Gökler, Z. S. (2012). *İlköğretim İngilizce Dersi Hedefleri Kazanımları SBS Soruları ve Yazılı Sınav Sorularının Yeni Bloom Taksonomisine Göre Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Haznedar, B. (2010). *Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi: Reformlar, Yönelimler ve Öğretmenlerimiz*. International Conference on New Trends in Education and Their Implications, 11-13 November, 2010 Antalya, 747-755.
- Kaçar, I. G., & Zengin, B. (2009). İngilizceyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Dil Öğrenme ile İlgili İnançları, Öğrenme Yöntemleri, Dil Öğrenme Amaçları ve Öncelikleri Arasındaki İlişki: Öğrenci Boyutu. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 5/1, 55-89.
- Karagöl, D. (2008). Promoting Learner Autonomy to Increase the Intrinsic Motivation of the Young Language Learners. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi) Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Karakaya, Z. (2007). Yabancı Dil Öğretiminde Bir Ders Modeli: “Öğreterek Öğrenme”. *Milli Eğitim Dergisi*, 174, 28-42.
- Kütük, R. (2007). *The Effect of Mnemonic Vocabulary Learning Strategy and Story Telling on Young Learners’ Vocabulary Learning and Retention*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- MEB (2006b). *İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı*. <http://ttkb.meb.gov.tr/program.aspx?tur=ilkogretim&lisetur=&ders=&sira=&sinif=&sayfa=2> Erişim tarihi: 01.08.2012.
- MEB (2006a) İlköğretim 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı. *Tebliğler Dergisi*, 69, Mart (2582), 260-?.
- Miles, M. B. & Huberman, A.M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. California: SAGE Publications.
- Mirici, İ. H. (2012). *Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı Ve Avrupa Dil Portfolyosu Nedir?*. <http://adp.meb.gov.tr/nedir.php> Erişim tarihi: 02.08.2012.
- Paker, T. (2006). *Çal Bölgesindeki Okullarda İngilizce Öğretiminin Sorunları ve Çözüm Önerileri*. Çal Sempozyumu, 1-3 Eylül 2006 Denizli, 684-690.
- Şaktanlı, S. C. (2007). İlköğretim 4. Sınıf İngilizce Dersindeki Şarkıların Müzik Öğretmeni Destekli Öğretiminin Öğrencilerin İngilizce Dersine İlişkin Tutumları ve Başarıları Üzerine Etkisi (Ankara Talâtpaşa İlköğretim Okulu Örneği). (Yayınlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şevik, M. (2005). Questions, Student Responses, and Teacher Behaviours in the Teaching of Modern Foreign Languages. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 38(2), 1-19.

- Şevik, M. (2007). Yabancı Dil Sınıflarında Anadilin Yeri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40/1, 99-119.
- Şevik, M. (2009). İlköğretim Birinci Kademe Yabancı Dil Öğretimi ve Sınıf Öğretmenleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(1), 377-401.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yörü, B. (2012). *İlköğretim Sekizinci Sınıf İngilizce Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri (Eskişehir Örneği)*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.